

ЧИТАННЯ І ПИСЬМО В ДОШКІЛЬНОМУ ДИТИНСТВІ: НАВЧАТИ ЧИ НІ?

Освітній напрям “Мовлення дитини. Основи грамоти”

Наталія ГАВРИШ,
доктор пед. наук, професор,
голова наукова співробітниця
лабораторії дошкільної освіти і виховання,
Інститут проблем виховання НАПН України

Коли і як починати навчати дітей основ грамоти? Відповідь на це запитання в контексті вимог Державного стандарту дошкільної освіти дає одна із розробниць документа. Авторка розкриває зміст основних етапів цього процесу, а також пропонує практичні методи та прийоми реалізації завдань формування мовленнєвої компетентності в умовах закладу дошкільної освіти.

ЧИТАЙТЕ У СТАТТІ

- ✓ Як змінилися погляди на навчання дошкільнят грамоти
- ✓ Етапи формування основ грамоти
- ✓ Зміст роботи та методичний інструментарій
- ✓ Інтеграція завдань з навчання грамоти в різні види діяльності дітей

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ — ПРО НАВЧАННЯ ГРАМОТИ

Питання про те, навчати чи не навчати дітей читання й письма в дошкільному віці, досі викликає дискусії і серед батьків, і серед педагогів. Спробуємо знайти відповідь у Державному стандарті дошкільної освіти.

Завдання з формування у старших дошкільників основ грамоти як складника мовленнєвої компетентності сформульовано у варіативній частині Базового компонента дошкільної освіти.

Мовленнєва компетентність у площині оволодіння основами грамоти — це здатність дитини до фонематичного сприйняття, звукового аналізу елементів мови, готовність до письма, друкування і читання свого імені, простих слів.

Зокрема в документі йдеться про **підтримання мотивації** дитини до оволодіння грамотою як важливою ознакою дорослої культурної людини;

формування обізнаності з буквами як знаками для передачі звуків на письмі, відповідними термінами, на елементарному рівні — зі складовою роллю голосних звуків у словах, усвідомлення залежності значення слова від порядку складів у ньому; **вправлення** у звуковому і складовому аналізі слів, записи друкованими літерами свого імені та простих коротких слів, читання таких слів; **виявлення готовності** дитини до опанування письма.

Як свідчать численні психолого-педагогічні дослідження, у дітей 4–6 років уже з'являється інтерес до звукового аналізу мовлення, зв'язку між звуками і буквами. Незалежно від того, навчаємо ми їх читати чи ні, діти самостійно запам'ятовують окремі букви і починають складати з них слова. Дослідники (А. Богуш, Л. Виготський, Д. Ельконін, Н. Маліновська, І. Товкач, К. Ушинський та ін.) стверджують, що навчання грамоти доступне дітям уже в 5–6 років.

Засвоєння елементів грамоти (формування звукової культури, граматичної структури мовлення, словникова робота, розвиток діалогічного мовлення, навчання складати розповіді та ін.) відбувається **на основі розвитку усного мовлення дітей**. Крім того, **розвиток уваги, спостережливості, пам'яті, мислення дитини** — надзвичайно важливі передумови оволодіння основами грамоти. Адже читання як складна аналітико-синтетична діяльність вимагає розвиненого фонематичного слуху для здійснення непростого операції:

якість освіти

розвиток мовлення

РОЗШИРЮЙТЕ СВОЇ ГОРИЗОНТИ

Разом із журналами
"Дошкільне виховання",
"Палітра педагога",
"Джміль"!

Передплатить
КОМПЛЕКТ
на 2022 рік

на сайті
JMIL.COM.UA

зі знижкою
до 12%!

